

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Europejskie Obserwatorium Południowe ma 50 lat

Pół wieku istnienia obchodziło w piątek Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO), główna europejska organizacja do badań kosmosu z powierzchni Ziemi. ESO posiada wielkie teleskopy na terenie Chile.

Kraje europejskie w wielu dziedzinach nie są w stanie pojedynczo konkurować ze Stanami Zjednoczonymi, dotyczy to także wielkich inwestycji w infrastrukturę do badań astronomicznych. Połączenie sił różnych krajów i uzyskanie dostępu do nieba półkuli południowej było dyskutowane przez europejskich astronomów w latach 50. XX wieku.

Ideę wcielono w życie w 1962 roku, kiedy to kilka krajów podpisało międzynarodową konwencję o powołaniu ESO. Przy czym ESO - Europejskie Obserwatorium Południowe, to skrócona nazwa, natomiast pełna oficjalna nazwa organizacji brzmi: Europejska Organizacja do Badań Astronomicznych z Półkuli Południowej.

Obecnie ESO zrzesza piętnaście państw. W gronie tym brakuje Polski, ale od kilku lat polscy astronomowie starają się o wstąpienie do ESO. Rząd poważnie rozważa korzyści gospodarczo-technologiczne z takiego kroku, na razie jednak formalnych rozmów z ESO Polska nie rozpoczęła.

Początkowo rozważano umiejscowienie teleskopów ESO w Afryce Południowej, ostatecznie jednak zdecydowano się na Chile. Okazało się to bardzo dobrym wyborem. Klimat pustyni Atakama powoduje, że jest to jedno z najlepszych miejsc na powierzchni Ziemi do prowadzenia obserwacji astronomicznych.

Współcześnie ESO posiada w Chile trzy obserwatoria. Najstarszym jest La Silla. Kolejną inwestycją było Obserwatorium Paranal, w którym pracuje Bardzo Duży Teleskop (VLT) - zespół czterech teleskopów optycznych o średnicach zwierciadeł po 8,2 metra, wspomaganych przez cztery pomocnicze o wymiarach po 1,8 metra. Dodatkowo w Paranal pracują dwa spore teleskopy do wykonywania przeglądów całego nieba w zakresie widzialnym oraz w podczerwieni.

Najnowsze obserwatorium ESO znajduje się na płaskowyżu Chajnantor, na wysokości około 5000 m n.p.m. Jest tam rozmieszczona sieć radioteleskopów ALMA, będąca projektem globalnym, w którym Europę reprezentuje właśnie ESO. Sieć anten ALMA już prowadzi obserwacje, ale ciągle umieszczane są kolejne anteny i pełnię swoich możliwości uzyska w 2013 roku.

ESO szykuje się też do kolejnego kroku, którym będzie budowa teleskopu optycznego o zwierciadle wielkości połowy stadionu piłkarskiego (prawie 40 metrów). Ten gigantyczny instrument powstanie niedaleko Obserwatorium Paranal, na znajdującej się w zasięgu wzroku z Paranal górze Cerro Armazones. Ogromnie Wielki Teleskop Europejski (E-ELT) ma rozpocząć obserwacje na początku przyszłej dekady.

„Nazwa ESO nie jest może zbyt dobrze znana szerszemu ogółowi, na pewno nie może w tym

względnie konkurować z NASA. Ale gdy przyjrzymy się nieco dokładniej informacjom o różnych odkryciach astronomicznych, które są publikowane w mediach, to odkryjemy, że wielu z nich dokonano na podstawie obserwacji wykonanych teleskopami ESO” - mówi Krzysztof Czar, polski koordynator ESO ds. popularyzacji astronomii.

„ESO zawdzięczamy też wiele pięknych zdjęć obiektów astronomicznych, które możemy podziwiać w książkach, w filmach, na plakatach i w internecie” - kontynuuje.

Strona internetowa Europejskiego Obserwatorium Południowego ma adres www.eso.org. Aby przejść do polskiej wersji językowej witryny, wystarczy kliknąć w polską flagę na dole strony, albo bezpośrednio wejść na www.eso.org/public/poland.

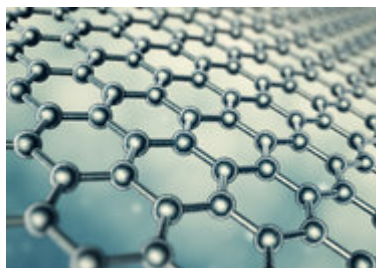
Źródło: www.naukawpolsce.pap.pl
<http://laboratoria.net/aktualnosci/15136.html>

02-07-2024

[Ekran dotykowy bez problematycznego indu](#)

Tańsze i bardziej przyjazne środowisku.

02-07-2024

[Świat atomów i cząsteczek](#)

Jak dzięki różnym metodom obrazowania zobaczyć “całego słońca”

02-07-2024

Żyjemy w czasach multitożsamości

Ekspert o mediach społecznościowych.

02-07-2024

Dlaczego Polki rzadziej jedzą mięso niż Polacy?

Równość płci może mieć związek ze swobodą wyboru tego, co się je.

02-07-2024

Co 3 osoba dorosła zagrożona chorobami z powodu braku ruchu

Alarmuje Światowa Organizacja Zdrowia.

02-07-2024

Cynk może pomóc chronić uprawy przed zmianami klimatu

Informuje "Nature".

02-07-2024

Tancerze są mniej neurotyczni niż ogół populacji

Jednocześnie są bardziej ugodowi i ekstrawertyczni.

02-07-2024

Rząd planuje, aby minister mógł odwołać dyrektora NCBR

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju będzie mógł zostać odwołany.

Informacje dnia: [Ekrany dotykowe bez problematycznego indu](#) [Świat atomów i cząsteczek](#) [Żyjemy w czasach multitożsamości](#) [Dlaczego Polki rzadziej jedzą mięso niż Polacy?](#) [Co 3 osoba dorosła zagrożona chorobami z powodu braku ruchu](#) [Cynk może pomóc chronić uprawy przed zmianami klimatu](#) [Ekrany dotykowe bez problematycznego indu](#) [Świat atomów i cząsteczek](#) [Żyjemy w czasach multitożsamości](#) [Dlaczego Polki rzadziej jedzą mięso niż Polacy?](#) [Co 3 osoba dorosła zagrożona chorobami z powodu braku ruchu](#) [Cynk może pomóc chronić uprawy przed zmianami klimatu](#) [Ekrany dotykowe bez problematycznego indu](#) [Świat atomów i cząsteczek](#) [Żyjemy w czasach multitożsamości](#) [Dlaczego Polki rzadziej jedzą mięso niż Polacy?](#) [Co 3 osoba dorosła zagrożona chorobami z powodu braku ruchu](#) [Cynk może pomóc chronić uprawy przed zmianami klimatu](#)

Partnerzy